

COLUMN 2 - VIMY: ER IS NOG NOOIT EEN SCHAAP GEËXPLODEERD

Vimy - Memorial

fotocollage Jeannette

In 2002 en 2003 hebben we op onze funeraire rondreis door Noord-Frankrijk ook Vimy bezocht. Men vindt er veel begraafplaatsen uit de 1^e Wereldoorlog. Er is hard gevochten, waarbij heel veel doden zijn gevallen en grote delen van het landschap dragen hier nog het kenmerk van: de bomkraters zijn nog overal zichtbaar. Omdat er geen beginnen aan was om de niet-ontploffte bommen en granaten op te ruimen, zijn deze dan ook blijven liggen.

Moeder natuur heeft de munitie toegedekt en wie weet hoeveel lichamen. Zijn alle doden wel geborgen?

Het ziet er vredig uit en toch ook weer niet: een wat onbestemde sfeer waarbij je niet zo goed weet wat je nou eigenlijk voelt.

Vimy. Land van omwoelde aarde door bommen en granaten. Vol kuilen en kraters. Vol bulten en bergen.

De zon schijnt en het enorme terrein is begroeid met sappig heldergroen gras, zo sappig en zo zacht, zo uitnodigend dat je je wilt neervleien met een goed boek of met je lief ... ware het niet dat prikkeldraad je dat belet.

En als dat je nog niet zou tegenhouden, dan toch zéker de waarschuwborden om dit terrein vooral niet te betreden in verband met al de munitie die er nog ligt en die nog niet is afgegaan.

Verbijsterd als we zijn over de ongerijmdheid ervan, dringt langzaam tot ons door waar we naar staan te kijken: naar de tegenstelling vredig en wreed, een terrein waar hevig is gevochten, op leven en dood tot vele levens dood waren

Na enige tijd van bezinning valt op, dat er ook een tegenstelling bestaat tussen de strenge waarschuwing het terrein als levensgevaarlijk te beschouwen en het keurig kortgeschoren gras.

Hoe komt dat gras zo keurig kort?

Dat raadsel wordt opgelost als er een kudde rustig grazende schapen uit de kuilen te voorschijn komt.

Ja, natuurlijk, het ei van Columbus! Hier op een grasmachine gaan zitten zou wel èrg de goden verzoeken zijn.

Dan kijken we elkaar aan en zien enige ongerustheid in elkaars ogen ... En de schapen dan? Lopen die geen gevaar? Hebben ze hier geen dierenbescherming? Lekkere dieren hier, zeg, om die schapen de kraters in te jagen. Hoeveel hebben er al het loodje gelegd?

Nog ongeruster kijken we rond, maar we zien nergens flarden vlees of schapenvacht. Hooguit een plukje wol aan het prikkeldraad.

Desgevraagd zegt de man met de jeep, die de schapen in de smiezen houdt: "ach mevrouw, meneer, er is hier nog nóóit een schap geëxplodeerd!"

We halen opgelucht adem.

Later, weer thuisgekomen, zetten we het journaal aan en voelen ons even verstijven. Niet alleen omdat Philip Freriks er weer zit, maar meer om wat hij hakkelt:

"Het hele dorp Vimy wordt geëvacueerd in verband met explosiegevaar in de opslagplaatsen van oude munitie uit de 1e Wereldoorlog ..."

We denken nog even aan de schapen en halen dan nògmaals opgelucht adem: we zitten immers weer veilig thuis!